

Лекція №15. Розрахунок опорів для роторного кола АД.

15.1. Загальні положення.

Умови розрахунку пускових опорів для АД з фазним ротором практично аналогічні умовам розрахунку пускових опорів ДНЗ. Залежно від необхідної точності і наявних даних двигуна розрахунок можна виконати точним або наближеним методом. Розрахунок може бути графічним або аналітичним.

Для розрахунку задаються піковим (пусковим) і перемикаючим моментами. При точному методі пусковий момент M_1 приймається рівним $\sim 0,85M_{кр}$. Величина перемикаючого моменту M_2 зв'язується з числом ступенів пускового реостата, $M_2 \simeq (1,2 \div 1,5)M_C$ або $M_2 \simeq (1,2 \div 1,5)M_H$.

При наближеному методі розрахунку механічна характеристика двигуна вважається лінійною. Пусковий момент M_1 приймається рівним $\sim 0,7M_{кр}$. Задаються коливаннями моментів M_1 і M_2 і будується пускова діаграма, де спочатку проводиться початкова пускова характеристика, а потім інші характеристики до виходу на природну в точці «b» (рис.15.1).

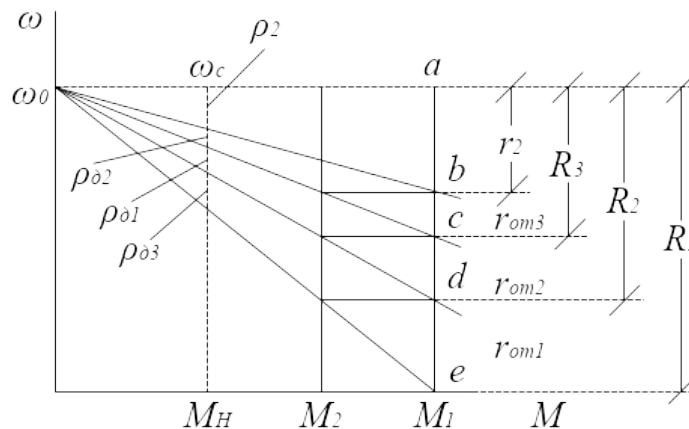

Рис.15.1.

Потім визначають номінальний опір ротора

$$r_{2H} = \frac{E_{2H}}{\sqrt{3} \cdot I_{2H}}$$

тобто опір однієї фази роторному колі при нерухомому роторі, що обмежує струм в ньому до номінального значення I_{2H} .

Так як ковзання АД при певному струмі і моменті пропорційне опору роторного кола, що видно з виразу

$$S = \frac{m_2 \cdot I_2' \cdot r_2'}{m \cdot \omega_0} ,$$

то, маючи на увазі, що при нерухомому роторі $S = 1$, а при номінальному режимі $S = S_H$, можна написати співвідношення:

$$\frac{r_2}{r_{2H}} = \frac{S_H}{1} ,$$

звідки $r_2 = r_{2H} S_H$ або у відносних одиницях $\rho_2 = S_H$ (розділивши дві частини на R_{2H}).

Отриманий вираз показує, що опір на будь-якій характеристиці можна знайти множенням ковзання на цій характеристиці на опір R_{2H} . Відраховуючи при M_H ковзання між суміжними характеристиками, отримуємо частки опору ρ_{d1} і ρ_{d2} і т.д., за якими множенням на R_{2H} знаходяться абсолютні величини опори ступенів. Відраховуючи ж повні ковзання при M_H для штучних характеристик, знаходяться відповідні повні опори $R_1, R_2 \dots$, тобто

$$\begin{aligned} r_{om1} &= \rho_{d1} \cdot r_{2H} & R_1 &= r_2 + r_{om1} + r_{om2} + r_{om3} \\ r_{om2} &= \rho_{d2} \cdot r_{2H} & R_2 &= r_2 + r_{om2} + r_{om3} \\ r_{om3} &= \rho_{d3} \cdot r_{2H} & R_3 &= r_2 + r_{om3} \end{aligned} \quad i$$

При обліку криволінійності механічних характеристик розраховується і будується природна механічна характеристика. Задаються моментами M_1 і M_2 , причому M_1 приймається рівним $\sim 0,85 M_{кр}$. Через точки перетину вертикалей, відповідних моментам M_1 і M_2 з природною характеристикою проводиться промінь до перетину з горизонтальною лінією, що відповідає $\omega = \omega_0$ в точці 0 (рис.15.2).

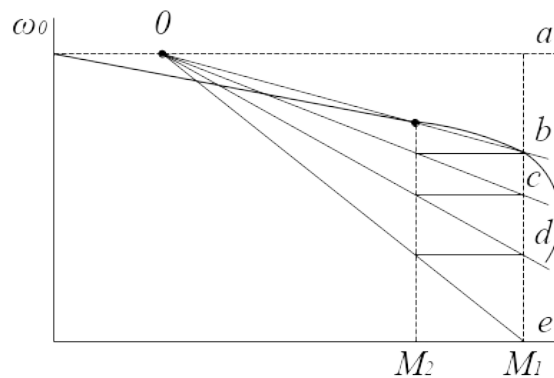

Рис.15.2.

Далі будуються промені з дотриманням рівності пікових і перемикаючих моментів на всіх ступенях. Число променів на 1 більше, ніж число ступенів реостата. Опір кола ротора знаходиться по співвідношеннями

$$R_1 = r_2 \cdot \frac{ae}{ab} \quad ; \quad R_2 = r_2 \cdot \frac{ad}{ab} \quad ; \quad R_3 = \frac{ac}{ab}$$

15.2. Аналітичний розрахунок опорів.

Розглянемо аналітичний метод припустивши лінійність механічної характеристики. Заданими можуть бути піки моментів M_1 і M_2 або число ступенів « m ». Якщо потрібно визначити « m », то задаються значеннями M_1 і M_2 і визначається число ступенів (в відносних одиницях)

$$m = \frac{\lg \frac{1}{\mu_1 \cdot S_H}}{\lg \frac{\mu_1}{\mu_2}} = \frac{\lg \frac{1}{\mu_1 \cdot S_H}}{\lg \lambda}$$

Якщо « m » виходить не цілим, потрібно змінити μ_1 або μ_2 . Після цього визначається $\lambda = \frac{\mu_1}{\mu_2}$, а потім опори. Стосовно пускової діаграми (рис.15.2), то

$$R_3 = \lambda \cdot r_2$$

$$R_2 = \lambda^2 \cdot r_2$$

$$R_1 = \lambda^3 \cdot r_2$$

Відключаючи опори ступенів визначаються шляхом послідовного обчислення опорів на суміжних ступенях

$$r_{om1} = R_1 - R_2 = \lambda^3 \cdot r_2 - \lambda^2 \cdot r_2 = r_2 \cdot \lambda^2 (\lambda - 1)$$

$$r_{om2} = R_2 - R_3 = \lambda^2 \cdot r_2 - \lambda \cdot r_2 = r_2 \cdot \lambda (\lambda - 1)$$

$$r_{om3} = R_1 - r_2 = \lambda \cdot r_2 - r_2 = r_2 \cdot (\lambda - 1)$$

Наведена вище формула для АД відрізняється від аналогічної формули для ДНЗ тим, що в ній замість відносного опору якоря $r_{я}$ стоїть ковзання S_H . Це впливає з того положення, що при номінальному M_H ковзання рівні частинам внутрішнього опору ротора.

Якщо число ступенів « m » задано і режим пуску нормальний, задаються перемикаючим моментом μ_2 , що на (10 ÷ 20)% перевищує μ_c і знаходиться λ

$$\lambda = \sqrt[m+1]{\frac{1}{\mu_2 \cdot S_H}}$$

Потім робиться перевірка. Величина $\mu_1 = \lambda \mu_2$ повинна бути менше $\mu_{доп}$.

Якщо число ступенів задане і пуск передбачається форсованим,

$$\lambda = \sqrt[m]{\frac{1}{\mu_2 \cdot S_H}}$$

задаються піковим моментом μ_1 , і визначається . Потім

робиться перевірка: величина $\mu_2 = \frac{\mu_1}{\lambda}$ повинна бути більшою за момент опору M_c .